

~ Європейський вплив ~

УКРАЇНСЬКА ЛАТИНКА

Орфографічні Правила

Автор

Максим Лагода

Aa	a	avíabaza, anhel, absurd, akcent	авіабаза, ангел, абсурд, акцент
Bb	б	balkon, balon	балкон, балон
Cc	ц	cukor, ceremonija, civilizacija	цукор, церемонія, цивілізація
Ćć	ць	ća, odyńća	ця, одиниця
Čč	ч	čaj, čerešňa,	чай, черешня
Dd	д	dobrý deň	добрий день
Ďď	дь	ďakuju,	дякую
Ee	е	Evropa, elegantný	Європа, елегантний
Ff	ф	Francija, Ivan Franko	Франція, Іван Франко
Gg	г	grunt, guľa	ґрунт, ґула
Hh	г	organizacija, humor, harderob	орґанізація, гумор, гардероб
Chch	х	charakter, monarchija	характер, монархія
Ii	і, й	ideal, Izrael, idol, sviata	ідеал, Ізраїль, ідол, свята
Íí	і	avíabaza	авіабаза
Jj	й	Jordanija, Judajizm	Йорданія, Юдаїзм
Kk	к	kabinet, Kanada, kompanija	кабінет, Канада, компанія
Ll	л	London, lift	Лондон, ліфт
Ll'	ль	ľudyna, ľodový	людина, льодовий
Mm	м	medal', mechanizm	медаль, механізм
Nn	н	narodný, nacija	народний, нація
Ňň	нь	namahanňa, riveň	намагання, рівень
Oo	о	obovjazok, opozycja	обов'язок, опозиція
Pp	п	pikantný, premija	пікантний, премія
Rr	р	premija, orator, racija	премія, оратор, рація
Řř	рь	temřava, urad, ratuvaty	темрява, уряд, рятувати
Ss	с	saldo, soda, službový	сальдо, сода, службовий
Śś	сь	šohodni, narodžujuťša	сьогодні, народжуютьсѧ
Šš	ш	šampuň, Švecija	шампунь, Швеція
Tt	т	tabu, telehrama, telebačenná	табу, телеграма, телебачення
Ťť	ть	ťažko, tulpan	тяжко, тюльпан
Uu	у	Uman', uvažný	Умань, уважний
Vv	в	Vatikan, vilno,	Ватикан, вільно
Ww	вв	wedy, wažaty	введи, вважати
Yy	и	Vatikan, indyk	Ватикан, індик
Ýý	ий	nacionalný	національний
Zz	з	zelený	зелений
Žž	зь	žať	зять
Žž	ж	žovteň, žnyva	жовтень, жнива

ALPHABETICAL ORDER : UKRAJINŠKA LATYNKA - УКРАЇНСЬКА ЛАТИНКА

Aa Bb Cc Ćć Čč Dd Ďď Ee Ff Gg Hh (Chch)

Ii Íí Jj Kk Ll Lĺ Mm Nn Ńń Oo Pp Rr Řr Ss

Śś Šš Tt Ťť Uu Vv Ww Yy Ýý Zz Žž Žž

NAMES OF LETTERS - НАЗВИ ЛІТЕР УКРАЇНСЬКОЇ ЛАТИНКИ

Aa a	Jj йот	Šš еш
Bb бе	Kk ка	Tt те
Cc це	Ll ел	Ťť те м'який
Ćć це м'який	Lĺ ель	Uu у
Čč че	Mm ем	Vv ве
Dd де	Nn ен	Ww добль-ве
Ďď де м'який	Ńń ень	Yy ипсілон, ігрék
Ee е	Oo о	Ýý ипсілон довгий
Ff еф	Pp пе	Zz зет
Gg ге	Rr ер	Žž зе м'який
Hh га, гаш	Řr ер м'який	Žž жет
Ii і	Ss ес	
Íí і гострий	Śś ес м'який	
Aa a	Jj jot	Šš eš
Bb be	Kk ka	Tt te
Cc ce	Ll el	Ťť te mjaký
Ćć ce mjaký	Lĺ eĺ	Uu u
Čč če	Mm em	Vv ve
Dd de	Nn en	Ww dobl'-ve
Ďď de mjaký	Ńń eń	Yy ypsilon, ihrék
Ee e	Oo o	Ýý ypsilon dovhý
Ff ef	Pp pe	Zz zet
Gg ge	Rr er	Žž ze mjaký
Hh ha, haš	Řr er mjaký	Žž žet
Ii i	Ss es	
Íí i hostrý	Śś es mjaký	

Names of Accents - Назви Акцентів

ě - hačok

é - akcent hostrý

ü - umlaut

ADDITIONAL CONSONANTS - НЕГОЛОСНИ - НЕГОЛОСНИ

Dz dz	дз	<u>d</u> zeralo, k <u>o</u> ndz	д <u>з</u> еркало, к <u>с</u> онд <u>з</u>
Dž dž	дж	<u>dž</u> erelo, narod <u>ž</u> uvaty	д <u>ж</u> ерело, народ <u>ж</u> увати
Ch ch	х	<u>sch</u> ema, <u>č</u> ech, anarch <u>h</u> ija	с <u>х</u> ема, ч <u>ех</u> , анар <u>х</u> ія

VOWELS & DIPHTHONGS - HOLOSNI J DIPHTONHY - ГОЛОСНИ Й ДІПТОНГИ

Ja ja	я	<u>j</u> askravý, <u>J</u> aponija	<u>я</u> скравий, <u>Я</u> понія
ja	‘я	im <u>j</u> a, obov <u>j</u> azkový, zv <u>j</u> azok	ім’ <u>я</u> , обов’ <u>я</u> зковий, зв’ <u>я</u> зок
ia	я	svi <u>a</u> ta, oblyč <u>č</u> ia, Zapori <u>ž</u> ž <u>ia</u>	св <u>я</u> та, обличч <u>я</u> , Запоріжж <u>я</u>
ía	ia	av <u>i</u> abaza	ав <u>i</u> абаза
Je je	є	<u>J</u> evrejský, objednann <u>á</u> , V <u>j</u> etnam	Є <u>в</u> рейський, об’ <u>є</u> днання, В’ <u>є</u> тнам
rie	р’є	kar <u>i</u> era, kur <u>i</u> er, bar <u>i</u> era	кар’ <u>є</u> ра, кур’ <u>є</u> р, бар’ <u>є</u> ра
ie, ‘e	є	jich <u>ň</u> e	їх <u>н</u> є
ei	ей	<u>E</u> in <u>š</u> tein, <u>Š</u> weicarija, <u>R</u> eich	<u>Е</u> йн <u>ш</u> тейн, <u>Ш</u> вейцарія, <u>Р</u> ей <u>х</u>
Ji ji	ї	Arav <u>i</u> ji, Haj <u>i</u> ti, Judaj <u>i</u> zm	Арав <u>і</u> ї, Га <u>ї</u> ті, Юда <u>ї</u> зм
ji	ї	z <u>j</u> isty	з’ <u>ї</u> сти
Ju ju	ю	<u>J</u> udajizm, <u>J</u> ulija	<u>Ю</u> даїзм, <u>Ю</u> лія
ju	‘ю	ľubov <u>j</u> u, komp <u>j</u> uter	люб <u>ю</u> , комп’ <u>ю</u> тер
iu	ю	¹ de <u>ž</u> a vi <u>u</u> , ² komi <u>u</u> niké	¹ де <u>ж</u> a в <u>ю</u> , ² ком <u>ю</u> нік <u>є</u>
³ ü	³ ю	³ de <u>ž</u> a v <u>ü</u> , kom <u>ü</u> niké	³ де <u>ж</u> a в <u>ю</u> , ком <u>ю</u> нік <u>є</u>
Jo jo	йо	<u>J</u> ordanija, <u>J</u> osyp	<u>Й</u> орданія, <u>Й</u> осип
io	йо	seri <u>o</u> zný, mil <u>i</u> on	сер <u>й</u> озний, м <u>і</u> ль <u>ю</u> н
io	іо	naci <u>o</u> nalný, Ni <u>o</u> bij	нац <u>і</u> ональний, Ні <u>ю</u> б <u>і</u> й
ý	ий	pr <u>y</u> ňatý, Nartov <u>š</u> ký	при <u>й</u> нятий, Нартов <u>с</u> ький

¹ Deža viu (дежа вю) - may also be spelled as in French, *Déjà vu*.

² Komiuniké (комюнікє) - also can be spelled as in French, *Communiqué*.

³ Optional letter from German that may be used for foreign loan words.

INTRODUCTION TO THE ORTHOGRAPHIC REGULATIONS OF THE UKRAINIAN LATIN ALPHABET

RULE 1. For official purposes, names are written as they are in their original language.

Ex. William Edwards, Emily Frank, Xavier Cortez, Ayşe Abbas, Shlomo Ashkenazi etc.

RULE 2A. Historical names in history, or for non-official (documental) purposes may either be written phonetically they are in the original language.

Ex. Einštein, Šeikspir, Atatürk Mustafa Kemal, Kurt von Schleicher, Franklin Delano Roosevelt *or* Franklin Delano Ruzvelt
Ex. Ейштейн, Шейкспір, Ататюрк Мустафа Кемаль, Курт фон Шлейхер, Франклін Делано Рузвельт
Ex. Winston Čerčill *or* Winston Churchill
Ex. Вінстон Черчилль

RULE 2B. Names of German origin, as well as other names and words that contain the letters “ей”, are to be written as “ei” instead of “ej”.

Ex. Einštein, Edelštein, Reich, Weimarska Respublika, Reichstag, Šweicarija, Šeikspir
Ex. Ейнштейн, Еделштейн, Рейх, Веймарська Республіка, Рейхстаг, Швейцарія, Шейкспір
Ex. Evropeiska Unija, Madeira
Ex. Европейська Унія, Мадейра

RULE 3. The letters “Ц, Д, Л, Н, С, Т, З” may be palatalized by the letter “Ь”. The *Cyrillic* “P” may be palatalized as well but follows a different pattern from the rest of the “Palatalized Consonants.” Hence, all letter that may be palatalized are written as “ć, đ, ĺ, ń, ś, ŧ, ź, [ř]”.

RULE 4A. If words that resemble “авіабаза” which have a strong “i” sound that follows after a consonant that cannot be palatalized, it is required that the “i” to be accented in order to preserve its strong “i” sound. Hence, **avíabaza** - **авіабаза**, and not **aviabaza** which would be incorrectly written as **авябаза** in Ukrainian.

RULE 4B. Such words where the “i” follows the consonants **c, d, l, n, s, t, z, [r]** that may be palatalized, **but are not in the particular word**, it is not required to place an accent over the “i”.

Ex. nacionalný, Niobij - naціональний, Niобій

RULE 5. If the diphthongs **я, є, ю, йо** follow consonants that **cannot be palatalized** (letters other than *c, d, l, n, s, t, z*) then the diphthongs are to be written as **ia, ie, iu, io**.

Ex. sviata, oblyčcia, Zaporižžia - свята, обличчя, Запоріжжя

* An additional letter from German may be used for foreign loan words is the **Üü** or the digraph **IU iu** may be used.

Ex. Déjà vu (**дежа вю**) Deža viu, Communiqué (**комюніке**) Komüniké *or* Deža vü, Komüniké
Ex. München (**Мюнхен**) can also be written Miunchen.

After a consonants that cannot be palatalized, if there is an “i” followed by another vowel, and the “i” needs to preserve its original sound, an accent is placed over it to emphasize the vowel.

Ex. **avíabaza** - **авіабаза** and not **aviabaza** - **авябаза**, **notaríus** - **нотаріус**

RULE 6A. Ukrainian words that normally carry an apostrophe, do not in the Latin alphabet. But instead it is indicated by using the letter “j”. Because of **Rule 5**, consonants that cannot be palatalized, if followed by **я, є, ю, йо** then they are to be written as **ia, ie, iu, io**. Therefore, to distinguish between words that do have an apostrophe

and those that do not, those words that do have an apostrophe, for example, are written like so with the Cyrillic: **ім'я, обов'язковий, зв'язок, з'їсти, любов'ю, комп'ютер**, they diphthong would begin with the letter “j” and not a soft “i” (from **Rule 5**) : **imja, obovjazkovyj, zvjazok, zjisty, ljubovju, kompjuter**. If they are to be written as **imia, oboviazok**, it is as though they were written without their apostrophes in the Cyrillic. For example: **imia, oboviazok** would look like **імя, обовязок**, losing its correct pronunciation.

These rules are set in place to preserve the correct pronunciation of Ukrainian vocabulary.

RULE 6B. **ЙО** does not function as the other diphthongs, **я, є, ї, ю**, so it is in the Latin alphabet. An accent is placed follows a palatalized consonant or one that can be, it is written as **io**

TIPS

I. An “i” that follows **с, d, l, n, s, t, z, [r]** cannot palatalize them.

II. Moreover, in the case where words have the letter “r”, as stated in **Rule 3**, this letter follows a different orthographic pattern.

III. **Rule 4A & 4B**, state that:

***RULE 4A.** If words that resemble “авіабаза” which have a strong “i” sound that follows after a consonant that cannot be palatalized, it is required that the “i” to be accented in order to preserve its strong “i” sound. Hence, авіа**і**абаза - авіабаза, and not авіабаза which would be incorrectly written as авябаза in Cyrillic.*

***RULE 4B.** Such words where the “i” follows the consonants **с, d, l, n, s, t, z, [r]** that may be palatalized, **but are not in the particular word**, it is not required to place an accent over the “i”.*

*Ex. націона**і**н**і**у, Ніобі**і** - національний, Ніобій*

IV. Because **йо** does not function as the other **я, є, ї, ю**, likewise in the Latin alphabet.

V. Words that have a Cyrillic “p” and are followed by the diphthong **йо**, the **йо** is written as **io**.

Ex. сері**і**оз**і** - серіозний

VI. If the Cyrillic “p” is followed by an apostrophe and the letter “e” it should be written as “rie”.

Ex. барі**і**ера - бар'єра, карі**і**ера - кар'єра, курі**і**ер - кур'єр

VII. Consonants that have been palatalized and are followed by the diphthongs **я, є, ю, йо**, are to be written as **ia, ie, iu, io**.

Ex. релі**і**ef - рельеф, мілі**і**он - мільйон

RULE 6C. The word **мільйон** has a consonant that has been palatalized and does not have an apostrophe, therefore falls under the category of **Rules 5 & 6A-B**.

Ex. мі**і**lion - мільйон

RULE 7. Words like **Європа** and **Євангеліє** may be written as **Jevropa** or **Jevanhelije**, but are encourage to use **Європа** and **Єvanhelije** - **Європа** and **Євангеліє**.